

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: כהן	שם פרטי: ג'וליט
---------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: עידן	בלועזית	idan	
שם פרטי איתו נולדתי: ג'וליט	בלועזית	מין: נ	שנת לידה: 1938
עיר לידה: סוס	בלועזית	ארץ לידה: תוניס	sos
שם פרטי ושם משפחה של האב: יעקב עידן	שם פרטי ושם נעורים של האם: פורטונה עידן		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: תוניס- סוס	בלועזית	ארץ המגורים: תוניס	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) Kolag-sos	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמידה		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) סוס, לקלע כבירה- תוניס			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי		שנת עליה:	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה נגבה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נא לכתוב בגוף ראשון

אבא שלי עסק בראיית חשבון ואמא שלי טיפלה בנו בבית, אבא שלי היה לו אח אחד שהגיע אחרינו לארץ ולו ולאשתו יש חמישה ילדים. מצד האימא יש לה שני אחים נשואים על ילדים, אחד בצרפת עם המשפחה שלו והשני הגיע עם אשתו לקרית אתא. כולנו היינו יחד בתוניס, בסוס. אני זוכרת חגים יחד, שמחה בבית, היינו מאוחדים. אני זוכרת שביליל הסדר עשינו את החג גם עם השכנים, ישבנו על מזרונים עם שולחן ארוך, בתוניס יושבים על מזרונים בליל הסדר. קוראים את ההגדה וכל אחד מביא את האוכל שלו. אחרי ההגדה היינו עושים את "חד גדיא" חלק קוראים בתורה והיו מתרגמים לנו בצרפתית, היינו שרים גם בערבית ואני זוכרת שהיינו בערך 20-30 אנשים.

הבית שלנו היה מורכב מחדר גדול, סלון, מטבח גדול וכשיוצאים מהמטבח הייתה חצר קטנה. היינו גרים לא רחוק מהים, איפה שהייתה תחנת רכבת, היינו גרים במקום מרכזי. התקרה הייתה גבוהה מאוד, לא כמו בארץ, בשביל לצבוע היה צריך שני סולמות.

אני זוכרת שאני הייתי הפייבוריט של אבא, לא היו לו בנים אז הוא היה קורא לי 'ז'זו', הוא היה רודף אחרי להביא לי אוכל, דואג לי. היינו יוצאים לבית הספר ברגל, כמה קילומטרים בכל פעם, כולם היו הולכים יחד. הלבוש היה אחיד לכולם, שמלה ארוכה. אני זוכרת את מאדאם פלוג'ה, היא הייתה המורה למוזיקה, היא הייתה מקסימה עם הרבה רגישות, אהבתי אותה מאוד. בבית הספר כמעט ולא שיחקנו בהפסקות, שיחקנו תופסת וקלאס ובעיקר יושבות ומפטטות. היינו אוכלות קודם כל כי היה אסור לאכול בכיתה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

שהגיעו הגרמנים ברחנו ללקלע כבירה, לא רחוק מסוס-תוניס. שם נשארנו כמה חודשים טובים, אולי שלוש שנים. הערבים לקחו אותנו לשם. בעיר תוניס כבר הכינו את המשפחות, כששמענו את זה הם מיד עזרו לנו, היינו כמו אחים. אני זוכרת שלא היה לנו מים או אוכל והיה כיבוי אורות כל הזמן. היינו בבית אחד כל המשפחה, הורים, אחים של ההורים בערך 30 אנשים בחדר. היו לערבים חדרים גדולים בבית וריכזו אותנו בחדר אחד, לא היו מיטות אז היו בונים דרגש מבטון והיינו מניחים עליו מזרון. הביאו לנו אוכל, חלב, גבינות, ביצים, רק בשר לא- לא שילמנו להם כלום הם עשו את הכול ברצון רב. לא יצאנו מהחדר בכלל, עשינו מקלחות בגיגית עם וילון בתוך החדר. המבוגרים אולי יצאו מהחדר למקלחת אבל בפחד. מחוץ לבית לא יצאו בכלל. לא נתקלנו בגרמנים.

בתור ילדה קטנה הייתי צמאה והתחלתי לבכות, דוד של אימא שלי צעק על אימא שלי שתשתיק אותי כי בגלל שאני עושה רעש יבואו אלינו ויהרגו אותנו. אז אימא שלי נתנה לי לשתות- כששתיתי הבנתי שאני שותה משקה חם וזה לא מים. לא הבנתי מה אני שותה. התחבאנו בבית ערבי, הערבים נתנו לנו מה שאנחנו צריכים, את אבא שלי לקחו לעבוד בעבודות פרך לחפור בורות, כנראה בשביל לקבור אותנו שם כמו שעשו בפולין. לא ידענו כל יום מה יהיה אם הוא ילך האם הוא יחזור. אחותי איבון נפטרה מהתקף לב בגיל 13 מהפחד שיבואו הגרמנים. ועד שקברו אותה לקח לנו זמן כי זה היה צריך להיות בסוד, בחושך. פחדנו. נשארנו אני אימא ואחותי, אלין. אחות של אימא שלי היו לה צירים בזמן המלחמה, הדלקנו נרות כי אי אפשר ללדת בחושך, אבל היא נפטרה מהפיצוצים של הגרמנים והילדה נשארה בחיים, עכשיו אנחנו לא יודעים איפה הילדה, אולי בצרפת.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ
(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

אחרי כמה חודשים נכנסו האנגלים ואמרו לנו שאנחנו יכולים לחזור הביתה, חזרנו אבל לא היה לנו בית, כל הבית הופצץ, אחד הערבים שעזרו לנו היה לו בית גדול והוא הזמין אותנו אליו שנגור אצלו עד שיסדרו לנו את הבית שלנו. היינו צריכים להתפרנס אז אימא שלי הליישה אותי יפה והכינה כריכים, ישבתי בחוץ ומכרתי לאנגלים שהיו שם, הם התלהבו והיו נותנים לי עוד כסף. היינו ארבע אחים, אחי הקטן ארנסט נפטר בגיל 5 לפני המלחמה, אחות אחת נפטרה בזמן המלחמה ונשארנו 2 אחיות, אני הקטנה. הלכתי לבית ספר יסודי כמה שנים, בית ספר מעורבב ערבים ונוצרים ויהודים. הייתה לי חברה מאוד טובה ערביה, אימא שלה כל יום הייתה לוקחת את שתינו עד לבית הספר ובחזרה. אחרי התיכון למדתי הנהלת חשבונות וקלדנות, כמו בבית משפט.

לא סיפרנו לאף אחד שאנחנו באים לארץ, הערבים רצו להתחתן איתנו, עם בנות יהודיות, אבא שלי לא הסכים גם אם הציעו לו כסף. אבא שלי הלך וסידר את כל הפרוצדורה, עלינו לארץ בלי כולם, השארנו את כל הדברים בבית, סגרנו את הדלת של הבית ורק מה שיכולנו לקחת איתנו לקחנו. אבא שלי נפטר עשרה ימים אחרי שהגענו לארץ. הגענו באוניה. העבירו אותנו מסוס לנמל בתוניס ומשם דרך נאפולי ופלרמו, שטנו רק ביום, בלילה עגנו. אמרו לנו שאנחנו יכולים לצאת מהאוניה לעשות טיול אבל אבא שלי לא הסכים לתת לנו לרדת, הוא פחד. אבא שלי לא הסכים לתת לנו ללבוש מכנסיים אלא רק חצאיות, אחרי שאימא שלי שכנעה אותו הוא הסכים. ב 7.12.55 הגענו לחיפה אחרי חמישה ימים ולילות בים. האוניה קוראים לה "נגבה".

נא ספרי/י על חייך בארץ
(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

אחרי שהגענו לארץ:
באנו באינייה נגבה הגענו לחיפה, שמו עלינו אבקה נגד כינים ddt. אחר כך לקחו אותנו במשאית כמו כבשים. לפני שנסענו שאלו את אימא שלי איפה את רוצה לגור? היא אמרה תל-אביב, אמרו לה "אין מקום, כבר מלא" היא אמרה, בסדר אז חיפה, גם כן אין מקום, ירושלים? גם לא היה מקום עבורנו.

אז היא ביקשה לבאר שבע. עלינו למשאית נסענו המון, זה הרגיש כאילו עברו המון שעות, הורידו אותנו ב 12 בלילה באופקים. למחרת בבוקר התעוררנו בצריף אזבסט, הסתכלנו מהחלון ראינו שאין אנשים בכלל ואנחנו בכלל בצריף לא בבית מבטון. שלי אמרה שאם יש גלגלים לצריף היא תיקח אותו לתל אביב. אבא שלי היה עוד בחיים, הוא נפטר מאירוע מוחי עשרה ימים אחרי שעלינו לארץ. לא הייתה ברירה, נשארנו שם. אחרי שאבא נפטר היינו חייבים להתחיל להתפרנס, הגיע המזכיר והציע לי לעבוד בתור עוזרת גננת, הבעיה היא שאני לא דוברת עברית. נתנו לי גן עם גננת דוברת אנגלית והסתדרתי. לא הייתה עבודה קלה כל כך, היה לי קשה להתרגל היא נתנה לי לסתום חורים בקיר שהילדים היו עושים, לערבב סיד ולסתום חורים, היו לי ידיים עדינות כי הייתי צעירה מאוד. אימא שלי התעצבנה וגם המזכיר התערב ולא עשיתי את הדברים האלה יותר.

עבדתי תשעה חודשים בערך, קיבלתי כמה גרושים וזה עזר לי מאוד. עד שהתחתנתי עבדתי שם. אח של בעלי וחמתי הגיעו לאופקים לחתונה שהיו מוזמנים אליה, הם ראו אותי ורצו שאתחתן איתו, וככה קרה. הם הגיעו לאופקים, קנו אוכל ושתייה, ישבו כולם בבית עם אימא שלי. הגעתי הביתה וכולם התחילו לעשות "קולולו..." לא הבנתי מה מדובר, שאלתי מה קרה אז אמרו לי שהתארסתי עכשיו.

בן דוד של בעלי גם כן רצה להתחתן איתי אבל כבר הייתי שמורה לבעלי. היה גם לא נעים כי אחותי הגדולה עדיין לא התחתנה וזה לא היה מקובל אז. אימא שלי אמרה שאני אתארס אבל לא אתחתן לפני אחותי הגדולה, אולי אני אפתח את

המזל.

התחתנו אחרי כמה חודשים, בינתיים אחותי הכירה מישהו, אז לא היו ברזים בבתים, היינו צריכים לקחת מים מברזים משותפים בחוץ. שם ראתה אותה חמתה ושאלה האם היא פנויה ושיש לה בן בשבילה. אחותי שלחה אותה לאימא שלי, הם סיכמו ביניהם הכול ותוך שבועיים התחתנו. אחרי החתונה אחותי ובעלה גרו איתנו בצריף, היא ובעלה היו בחדר ואני ואימא בחדר נוסף קטן, הצטופפנו עד שהיא ובעלה קיבלו צריף משלהם.

הגיע גם זמני להתחתן, כמובן שזה לא כמו היום והתחתנו בבית, הסתרקתי והתאפרתי בבית, חמתי וגיסתי סידרו אותי. אחרי החתונה באתי לבאר שבע גרנו בבית של חמתי בשכונה א, בית של 32 מטר. חמתי שמה קיר בסלון כדי שתהיה לנו פרטיות. לקח קצת זמן עד שקנינו בית אבל בסוף קנינו בשכונה ב בקומה רביעית.. בגיל 20 נולד לי בן ראשון-רמי. אחריו נולדה ורדה, יעקב וחיים.

לא עבדתי בעלי עבד אבל הסתדרנו יפה מאוד. יש לי חמישה נכדים, שלושה נינים ושתי נינות בדרך.

ראיון: לילך אוחיון, באר – שבע, מרץ 2015